

**Curtea Supremă de Justiție**

**DECIZIE**

**18 decembrie 2018**

**mun. Chișinău**

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac și Victor Boico,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2018, în cauza penală în privința lui

*Creciun Vadim xxxxx*, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

***Termenul de examinare a cauzei:***

*Prima instanță: 13.03.2014 - 07.12.2017;*

*Instanță de apel: 09.01.2018 - 10.05.2018;*

*Instanță de recurs: 23.06.2018 - 18.12.2018.*

**A C O N S T A T A T :**

**1.** Prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 07 decembrie 2017, Creciun Vadim a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.190 alin.(5) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a deține funcții de răspundere pe termen de 5 ani.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Lazarenco Ion a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul inculpatului a sumei de 6 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică și suma de 25 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material a fost admisă în principiu urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea civilă.

**2.** Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Creciun Vadim, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune, obținând încrederea și fiind în relații de prietenie cu Lazarenco Ion, cunoscând cu certitudine, că acesta este stabilit cu traiul împreună cu familia în Irlanda, sub pretextul desfășurării unor relații de afaceri comune, la 27 mai 2011, aflându-se în fața notarului public Nagacevschi Viorica, cu sediul în mun. Chișinău, str. Bănulescu Bodoni, 45 a obținut procura în vederea gajării bunului imobil situat în xxxxx, cu numărul cadastral xxxxx, pentru obținerea mijloacelor financiare și realizarea planului de afaceri.

Ulterior, la 04 iulie 2011, sub pretextul inventat în continuarea acțiunilor sale criminale, că ar fi pierdut procura dată de către Lazarenco Ion, folosindu-se de lipsa

acestuia din țară, a solicitat eliberarea unei alte procuri de la soția acestuia, Lazarencu Angela. Procura fiind eliberată de către notarul public Pușca Constantin, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrân, 5/3. Apoi, în baza procurii eliberate, la 07 iulie 2011, a efectuat personal în lipsa proprietarului apartamentului nominalizat tranzacția de vânzare-cumpărare a imobilului către soția sa, Creciun Lilia, la prețul de 496 859 lei.

La 17 august 2011, Creciun Vadim, conform contractului de vânzare-cumpărare din aceeași dată înstrăinează bunul imobil cu numărul cadastral xxxxx către Societatea pe Acțiuni „Electrosistem”, cod fiscal xxxxx, ca urmare, contractele respective le-a înregistrat la OCT Chișinău, astfel, lipsindu-l pe Lazarencu Ion de dreptul de proprietate asupra bunului imobil nominalizat și neachitându-i nici o sumă din prețul de realizare a bunului imobil și nici din prețul real al acestuia, cauzându-i o daună materială în proporții deosebit de mari în valoare de 110 000 euro, care la momentul săvârșirii infracțiunii conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei, constituia suma de 1 823 800 lei.

**3. Avocatul Tuhari Igor în numele inculpatului** a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, fără a se expune asupra acțiunii civile.

În motivarea cerințelor sale a indicat că, procurile la caz dovedesc că soții Lazarencu l-au înputernicit pe inculpat să înstrăineze apartamentul lor, să facă cu el ce ar face ei, să-l vândă la prețul care îl v-a considera el oportun, să primească banii în urma vânzării apartamentului și alte acțiuni indicate în procuri, adică confirmă integral declarațiile lui Creciun Vadim cu privire la vânzarea-cumpărarea acestui apartament și totodată combat indubitabil atât declarațiile părții vătămate Lazarencu Ion și ale soției acestuia, Lazarencu Angela, precum că ei nu au dorit vinderea acestui apartament, cât și învinuirea precum că procurile au fost date doar pentru gajarea apartamentului.

Contractul de vânzare-cumpărare din 07 iulie 2011 a apartamentului de către Vadim Creciun, care avea ambele procuri, din numele soților Lazarencu, confirmă faptul că acesta a vândut apartamentul vizat care era proprietatea comună în devălmășie a soților Lazarencu, obținută prin cumpărarea acestuia conform contractului de vânzare-cumpărare nr.3140 din 21 octombrie 2006, soției sale Creciun Liliana. Deci acest apartament, fiind proprietate în devălmășie a soților Lazarencu, nu putea fi vândut, înstrăinat doar de un soț sau altul, ci doar cu acordul și permisiunile exprimate în procurile date lui Creciun Vadim de către ambii soți Lazarencu.

Astfel, și acest contract este o probă ce dezmente categoric declarațiile lui Lazarencu Angela precum că inculpatul ar fi obținut procura de la aceasta ducând-o în eroare, că ar fi pierdut procura dată de soțul ei eliberată de notarul Nagacevschi Viorica și din nou confirmă declarațiile inculpatului în această privință, și anume că, Lazarencu Angela a fost de acord să vândă apartamentul, pentru ca el să-l pună în gaj cu scopul de a obține bani pentru a cumpăra marfa de la firma „Zernoff”.

Așa dar, nu se confirmă înșelăciunea incriminată inculpatului.

Recipisele întocmite de Creciun Vadim din 08 noiembrie 2011 și 17 iulie 2012 de la fila dosarului 29, 30 examinate în ședința primei instanțe, la audierea martorului Lazarencu Angela, confirmă că apartamentul dat a fost vândut de către soții

Lazarenco lui Creciun Vadim cu 75 000 euro.

Celelalte documente anexate la dosar, ca vânzarea ulterioară a apartamentului firmei „Electrosistem” SA și gajarea acestuia, contractele de credit, ipotecă, confirmă declarațiile inculpatului și scot la iveală scopul acestuia de a face business de comun acord cu familia Lazarenco, deoarece dacă avea scopul inițial de a sustrage apartamentul soților Lazarenco, cel mai ușor o putea face prin vinderea acestui apartament unui străin dar nu soției sale.

Important este și faptul că inculpatul a încheiat cu SA „Electrosistem” un contract de leasing financiar prin care a primit înapoi apartamentul, situație din care rezultă că apartamentul putea fi recăpătat de la firma SA „Electrosistem” în oricare moment dorit de inculpat în condițiile indicate în contract și a fost vândut doar când Lazarenco Ion a fost de acord să primească suma de 75 000 euro, preț la care părțile au convenit, fapt recunoscut și de soții Lazarenco, însă ulterior ultimii au cerut suma de 110 000 euro de la inculpat, iar mai apoi au cerut înapoierea apartamentului.

În sentință se arată că „stenograma convorbirilor telefonice între Lazarenco Angela (soția părții vătămate, Lazarenco Ion) și Creciun Liliana (soția inculpatului Creciun Vadim), confirmă faptul pretinderii și extorcării de către Creciun Vadim a mijloacelor bănești în sumă de 3 000 euro, care însă nu se atribuie la caz.

Mai mult, martorul Creciun Liliana, a fost eliberată la urmărirea penală de a face declarații deoarece este soția inculpatului, deci conform art.371 alin.(2), (3) Cod de procedură penală, nu putea fi admisă reproducerea în ședința de judecată a înregistrărilor audio ale declarațiilor acesteia, or, ridicarea convorbirilor lui Creciun Liliana cu martorul Lazarenco Angela, prin skype la urmărirea penală, nu este altceva decât o declarație luată fără acordul acesteia fiind contrară art.90 alin.(2) Cod de procedură penală.

Prima instanță eronat a apreciat probele examinate, nu a fost obiectivă în aprecierea lor, nu le-a examinat sub toate aspectele și în mod obiectiv și astfel a încălcat prevederile art.101 Cod de procedură penală.

În viziunea apărătorului, din cele examinate în ședința de judecată este clar, evident că a avut loc o tranzacție de afaceri financiare între inculpat și partea vătămată pentru un profit comun.

**3.1. Avocatul Cotruță Sergiu în numele inculpatului** a contestat cu apel sentința solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivare a invocat că, prima instanță la adoptarea sentinței nu a ținut cont de Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.5 din 19 iunie 2006, privind sentința judecătorească.

Prima instanță nu a cercetat obiectiv probele administrate de apărare și încălcând prevederile art.art.24, 26 alin.(2), (3) Cod de procedură penală, ilegal nu a luat în considerație cererea de restituire a împrumutului din 27 mai 2013, motivând că a fost prezentată o copie neautenticată, totodată omițând de a se expune că s-a prezentat și originalul cererii, fiind solicitată autentificarea copiei de către instanță, fapt prevăzut de legislația în vigoare.

Latura obiectivă a escrocheriei se realizează prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, iar în cazul din speță, Lazarenco Ion, cât și Lazarenco Angela, benevol au întocmit procuri, fiind acte

juridice legale, care au permis înstrăinarea bunului imobil menționat. Însăși sintagma dobândirea ilicită lipsește în acțiunile inculpatului.

Latura subiectivă a escrocheriei se caracterizează prin intenție directă și prin scop de profit - anume latura obiectivă nu a fost demonstrată de acuzare, astfel că deși este o situație când în pofida unor relații civile, reflectate prin acte juridice perfect valabile, ca de exemplu procurii notariale, recipise - persoana este condamnată pentru o datorie.

4. Prin decizia Colegiului penal Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2018, au fost admise apelurile, casată integral sentința și pronunțată nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Creciun Vadim a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, prima instanță a stabilit incorect starea de fapt, constatând fapta comisă de către inculpat ca fiind dovedită integral, în contextul în care probatoriul administrat la caz, arată o altă concluzie decât cea abordată de către instanță la caz.

Sub aspectul expus, instanța de apel a reiterat că, prima instanță a interpretat eronat normele de drept, cât și elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, iar în cele din urmă greșit a raportat probatoriul administrat la caz și a ajuns la concluzia de condamnare a lui Creciun Vadim, în situația în care s-a adevărit că organul de urmărire penală nu a administrat suficiente probe ce ar demonstra cu certitudine că fapta inculpatului întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie.

Subsidiar, instanța de apel a notat că, procurorul la pus sub învinuire pe Creciun Vadim, incriminându-i comiterea faptei infracționale de escrocherie, deși în ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu nu au fost concretizate toate circumstanțele în care se pretinde a fi comisă infracțiunea, astfel că întreaga învinuire este abstractă, ambiguă și neclară, imprecisă și contradictorie.

În acest context, prima instanță la adoptarea sentinței, a încălcat prevederile art.art.101 alin.(1), 384 alin.(3), 385 alin.(1) Cod de procedură penală.

La caz, de către organul de urmărire penală nu au fost administrate probe care să demonstreze cert și fără echivoc că fapta inculpatului întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal.

Sub acest aspect, instanța de apel a notat că lui Creciun Vadim i-a fost incriminat comiterea faptei de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, atât prin înșelăciune, cât și prin abuz de încredere a mijloacelor financiare în proporții deosebit de mari, însă în cazul dat, acuzatorul de stat nu a specificat cu claritate modalitatea în care se pretinde a fi comisă fapta de escrocherie.

Așa dar, procurorul urma să constate cu exactitate modul în care se pretinde a fi comisă fapta de escrocherie, or, în acest sens, urma a se stabili dacă Creciun Vadim a acționat prin abuz de încredere a părții vătămate Lazarenco Ion sau prin înșelăciunea acestuia, cu prezentarea probatoriului de rigoare.

Nu a fost adevărit faptul că inculpatul Creciun Vadim, s-ar fi folosit de buna credință a părții vătămate, în contextul în care partea vătămată Lazarenco Ion, cât și soția acestuia au întocmit benevol procurile generale pe numele inculpatului, privind gajarea imobilului cu numărul cadastral xxxxx situat în xxxxx, mai mult, reieșind din

relatările inculpatului, cât și din materialele cauzei penale, se atestă că anume Lazareno Ion a venit cu propunerea de a întocmi procura asupra acestui imobil.

În acest context, instanța de apel a reținut drept pârinitoare alegațiile părții vătămate Lazareno Ion și ale martorului Lazareno Angela referitor la fapt că anume Creciun Vadim a venit cu propunerea de a porni o afacere, or, în acest sens nu s-au prezentat careva dovezi clare și explicite. Mai mult, acest fapt nu a fost confirmat nici de către martorul Lazareno Angela, care a comunicat că a știut despre careva relații între soțul său și inculpat, însă nu a cunoscut despre careva afaceri dintre ultimii.

Tot aici, instanța de apel nu a determinat existența scopului de cupiditate așa cum a constatat prima instanță, Lazareno Ion a menționat că a avut încredere în inculpat și în baza acestei încrederi a semnat procurile nr.10166 din 27 mai 2011 din numele lui Lazareno Ion și procura nr.7750 din 04 iulie 2011 din numele lui Lazareno Angela, ultimii au consemnat împuternicirile pe care le oferă inculpatului Creciun Vadim, au conștientizat efectul acestor procuri și scopul dat, astfel că în cazul de față, instanța de apel a constatat că inculpatul a acționat în limita împuternicirilor acordate, înstrăinând imobilul dat, cu gajarea acestuia către compania „Electrosistem” SA, și ulterior, cu achitarea sumei de 40 000 euro de către inculpat, iar faptul dat a fost confirmat și de către martorul Urecheanu Victor.

Mai mult, însuși martorul Lazareno Angela, a confirmat în cadrul ședinței primei instanțe că soțul său, a primit de la Creciun Vadim, o sumă de bani, fapt care încă odată vine să confirme recepționarea de către Lazareno Ion a sumei de 40 000 euro, circumstanță confirmată în cumul cu relatările inculpatului Creciun Vadim și ale martorului Urecheanu Victor.

În ipoteza obiectului judiciar al infracțiunii de escrocherie, instanța de apel a notat că de fapt, obiectul preinsei fapte infracționale incriminate lui Creciun Vadim, îl constituie imobilul cu numărul cadastral xxxxx situat în xxxxx, însă organul de urmărire penală nu a administrat probe care să demonstreze că, prin acțiunile sale, care sunt plasate sub aspect civil, inculpatul ar fi atentat la obiectul infracțiunii de escrocherie.

În aserțiunea dată, instanța de apel a indicat că în cazul de față, obiectul infracțiunii, imobilul în litigiu a fost înstrăinat de către Creciun Vadim, anume cu acordul și în baza unei procuri, eliberate legal, de către proprietarii imobilului, Lazareno Ion și Lazareno Angela.

Cu toate că Lazareno Ion, invocă faptul că inculpatul, l-a indus în eroare, prin semnarea procurii de către el, dar și faptul că inculpatul ar fi mințit că ar fi pierdut procura și astfel Lazareno Angela a semnat o altă procură pe numele lui, însă nici partea vătămată și nici martorul Lazareno Angela, nu s-au adresat în instanța de judecată în ordinea civilă pentru anularea procurii nr.10166 din 27 mai 2011 și procurii nr.7750 din 04 iulie 2011, sau anularea contractelor de vânzare-cumpărare încheiate de către inculpat, fapt care determină acordul acestora cu actele încheiate.

Astfel, nu și-a găsit confirmare faptul că inculpatul ar fi însușit imobilul cu numărul cadastral xxxxx situat în xxxxx, în situația în care s-a adevărit că acesta a acționat în limita împuternicirilor acordate în baza procurilor eliberate de către Lazareno Ion și Lazareno Angela.

Mai mult, deși partea vătămată a confirmat că a fost indus în eroare de către inculpat la necesitatea de bani pentru a avea un careva business în comun, iar în acest

sens l-ar fi convins să înstrăineze imobilul cu numărul cadastral xxxxx situat în xxxxx. În confirmarea acestui fapt nu au fost prezentate careva probe, or, chiar și martorul Lazarencu Angela a comunicat că au convenit asupra vânzării apartamentului către inculpat, la prețul de 75 000 euro, totodată a menționat că soțul său, a primit de la inculpat o sumă de bani, dar nu cunoaște destinația acestora, deoarece Lazarencu Ion avea mai multe afaceri.

În continuare, instanța de apel a relevat că nu a fost adevărat faptul dobândirii acestui apartament de către inculpat, de vreme ce conform contractului de vânzare-cumpărare nr.10910, din 07 iulie 2011, inculpatul acționând din numele lui Lazarencu Ion și Lazarencu Angela a vândut lui Creciu Liana imobilul dat.

Respectiv, este cert că în cazul de față inculpatul Creciu Vadim și-a asumat unele angajamente de ordin civil, în situația în care acesta s-a obligat, prin recipisele întocmite la 02 noiembrie 2011 și 17 iulie 2012, să restituie suma de 75 000 euro părții vătămate Lazarencu Ion, cu atât mai mult că acesta a și restituit suma de 40 000 euro, faptul dat fiind susținut de către inculpatul Creciu Vadim, dar și de către martorul Urechean Victor.

De asemenea, instanța de apel a reținut că, de către procuror a fost indicat că suma pentru apartamentul xxxxx, este de 110 000 euro, echivalentul a 1 823 800 lei, fapt indicat și în rechizitoriu, însă contrar acestei constatări, la materialele cauzei penale lipsește un act/raport, ce ar indica asupra evaluării materiale a imobilului dat. Conform actelor conținute în dosarul cadastral al imobilului dat, se atestă că Lazarencu Ion și Lazarencu Angela au procurat acest imobil la 21 octombrie 2006, la prețul de 67 100 lei, conform contractului de vânzare-cumpărare între Creciu Vadim și Creciu Lilia, se atestă înstrăinarea imobilului dat la prețul de 496 859 lei, iar conform contractului de vânzare-cumpărare din 17 august 2011, încheiat între Creciu Vadim, Creciu Liana și SA „Electrosistem” se atestă vânzarea imobilului dat la prețul de 50 000 euro.

Mai mult, contrar acestor acte vizate supra, la materialele cauzei penale este anexat un raport de evaluare întocmit de către întreprinderea „Reform-Imobil” SRL, conform căruia valoarea imobilului dat este estimată la suma de 777 423 lei.

Așa dar, instanța de apel a reiterat faptul că organul de urmărire penală nu a stabilit cu exactitate valoarea reală a apartamentului xxxxx, în vederea concretizării circumstanțelor, precum și încadrării juridice corecte, or, existența diferitor prețuri estimative ale imobilului însușit de către Creciu Vadim denotă formularea unei învinuiri vagi, imprecise și bazată pe presupuneri.

În aserțiunea dată, instanța de apel a remarcat faptul că procurorul nu a delimitat cele două metode de realizare a escrocheriei, de vreme ce a incriminat lui Creciu Vadim, comiterea escrocheriei atât prin înșelăciune, cât și prin abuz de încredere, deși aparent, se impune constatarea metodei de abuz de încredere, nici acest fapt nu a fost concretizat de către procuror.

Totodată, din cele relatate de către inculpat, cât și de către martorul Bezdîga Dumitru, inculpatul a primit suma de 40 000 euro, totodată inculpatul a menționat că a telefonat pătimitul Lazarencu Ion, pentru a-i transmite banii, însă ultimul i-a comunicat ca să țină banii la el și îi v-a restitui ulterior.

Deși inculpatul, Creciu Vadim, a menționat că a cheltuit o parte din banii vizați, ulterior, împreună cu martorul, Urechean Victor, au mers, iar inculpatul i-a

restituit suma de 40 000 euro, fapt negat însă fără motive de către Lazareno Ion, dar confirmat de către inculpat, cât și de către martorul Urechean Victor.

Instanța de apel nu găsește careva temeieri de a pune la îndoială relatările inculpatului Creciu Vadim, atâta timp cât relatările ultimului coincid nemijlocit consecutivității acțiunilor care s-au petrecut, or, acesta a susținut că a întocmit procurile la solicitarea lui Lazareno Ion, deoarece ultimul avea probleme financiare, ulterior a întocmit contractul de vânzare-cumpărare cu soția sa, iar după aceasta a plasat apartamentul xxxxx, în gaj, pentru a restitui lui Lazareno Ion, suma de bani pentru procurarea apartamentului.

Urmează a se reține aici că, deși martorul, Lazareno Angela a menționat că inculpatul împreună cu familia sa ilegal s-au instalat în apartament, fapt care reiese și din procesul-verbal de examinare a obiectelor din 13 ianuarie 2014, prin care s-a cercetat conținutul cutiei poștale a utilizatorului slivinschi.lena@mail.ru de la utilizatorul cutiei poștale platinumi22@yahoo.co.uk prin care a parvenit înregistrări audio cu conținutul unor discuții care au fost examinate și stenografiate, acest lucru nu servește un motiv de a constata existența laturii obiective, deoarece inculpatul a avut dreptul dat, urmare a încheierii contractului de vânzare-cumpărare a acestui imobil, precum și în baza contractului de gaj încheiat cu compania de leasing financiar „Electrosistem” SA.

În continuare, instanța de apel a indicat că, primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată conform art.190 Cod penal doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat, situație lipsă la caz, atâta timp cât inculpatul nu s-a eschivat de la obligațiunile sale, a restituit o sumă de bani, totodată acesta s-a obligat să restituie restul sumei de bani în continuare, motiv pentru care a și gajat acest imobil în vederea rambursării datoriei lui Lazareno Ion.

În acest sens, instanța de apel a apreciat critic stenograma convorbirilor între Lazareno Ala și Creciu Lilia, conform căreia, așa cum afirmă procurorul se confirmă faptul pretinderii și extorcării de către Creciu Vadim a mijloacelor bănești în suma de 3 000 euro și stenograma convorbirilor înregistrate. Din aceste convorbiri rezultă clarificarea relațiilor între familii de referință la imobilul litigios și nemijlocit referitor la instalarea familiei inculpatului în apartamentul xxxxx, dar nu se confirmă că inculpatul ar fi estorcat de la partea vătămată suma de 3 000 euro, mai mult, că de fapt se pretinde conform învinuirii că inculpatul ar fi însușit apartamentul xxxxx, și nu suma de 3 000 euro.

Subsidiar, instanța de apel a notat că Lazareno Ion este în drept să se adreseze în instanța de judecată cu o acțiune civilă privind anularea procurilor eliberate pe numele lui Creciu Vadim, precum și în vederea anulării contractelor de înstrăinare a apartamentului xxxxx și readucerea părților la poziție inițială, după caz, cu o acțiune în vederea revendicării banilor conform recipiselor de împrumut semnate de către Creciu Vadim.

**5. Procurorul**, în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, în cazul în care instanța de apel nu

este de acord cu aprecierea probelor de către prima instanță și a ajuns la concluzia dispunerii achitării lui Creciu Vadim de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, urma să dezvăluie această concluzie expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza deciziei de achitare, fapt care pe caz nu a avut loc, fiind efectuată o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale.

În cazul dat, instanța de apel, a acționat în derogarea de la prevederile procesual-penale precum și nu s-a condus de recomandările Plenului Curții Supreme de Justiție expuse în pct.14 al Hotărârii nr.22 din 12 decembrie 2015 cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel.

Prin urmare, instanța de apel, nu a ținut cont și nu apreciat totalitatea probelor ce dovedesc vinovăția lui Creciu Vadim și în mod greșit a respins probele administrate de către acuzarea de stat, fără a fi evidențiate acele derogări evidente invocate.

În dovedirea că în acțiunile lui Creciu Vădim se conțin elementele infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, acuzarea a invocat următoarele probe: declarațiile părții vătămate Lazareno Ion; martorilor Bezdîga Dumitru, Lazareno Angela și Urechean Victor; procesul-verbal de primire a plângerii despre săvârșirea infracțiunii depuse de Lazareno Ion; fișa persoanei juridice SC „Mandor Grup” SRL; extrasul din Registrul bunurilor imobile în privința xxxxxx; copia recipiselor; procesul-verbal de ridicare din 19 iulie 2013; dosarul cadastral al bunului imobil xxxxx; copia procurii din 27 mai 2011 întocmită de către Lazareno Ion pe numele lui Creciu Vadim; cererea depusă la 12 iulie 2011 la ÎS Cadastru, filiala OCT Chișinău de către Creciu Lilia; cererea depusă la 18 august 2011 la ÎS Cadastru, filiala OCT Chișinău de către SA „Electrosistem”; contractul de vânzare-cumpărare din 17 august 2011 încheiat între Creciu Lilia, Creciu Vadim și SA „Electrosistem”; contractul de ipotecă din 21 mai 2013 al xxxxx; procesul-verbal de examinare și ordonanța de anexare la cauza penală nr.2013011443 a mijloacelor materiale de probă; ordinul de plată nr.376 din 18 august 2011; copia contractului de vânzare-cumpărare din 07 iulie 2011 încheiat între Creciu Vadim și Creciu Lilia; actul privind evaluarea xxxxx întocmit de SRL „Reform Imobil”; procesul-verbal de examinare a obiectelor din 13 ianuarie 2014; conținutul discuțiilor stenografiate; ordonanța de anexare la cauza penală nr.2013011443 a mijloacelor materiale de probă; copia contractului de prestări servicii juridice încheiat între Lazareno Ion și avocatul Mînzat Valerian; copia hotărârii la acțiunea lui Lazareno Ion împotriva lui Melnic Vasile privind încasarea prejudiciului; copia contractului de vânzare-cumpărare a xxxxx din 13 martie 2014; copia contractului de vânzare-cumpărare a xxxxx din 27 martie 2014.

Mai mult, acuzarea a sesizat că instanța de apel și-a întemeiat concluzia predominant doar în baza declarațiilor inculpatului Creciu Vadim, fără a ține cont de faptul că inculpatul, pe parcursul urmăririi penale, apoi și a cercetării judecătorești, a făcut declarații contradictorii și a înaintat diferite versiuni privind acțiunile sale, schimbându-și poziția sa de mai multe ori, fapt evidențiat și la examinarea apelului, or, în cererea de apel se invocă o versiunea de către apărare și inculpat, ca în ședința de judecată, Creciu Vadim deja să invoce o altă versiune a acțiunilor sale.

Astfel, acuzarea consideră corectă concluzia primei instanțe, în confirmarea acestora este de atras atenția că atât inculpatul, cât și parte vătămată făceau parte din domeniu businessului, fapt ce a redat acea încredere în relații, iar inculpatul l-a exploatat cu rea voință pentru a-și realiza scopul său, însușindu-i xxxxx, ulterior vânzându-l la o terță persoană.

Partea vătămată a fost dusă în eroare, având o reprezentare greșită a situației. Toate aceste acțiuni au avut scopul de a realiza interesele personale - obținerea în proprietate a ap. 29, iar ulterior banii, care constituie echivalentul lui.

Infrațiunea s-a consumat odată cu instalarea cu traiul în acest apartament fără consimțământul proprietarilor, ulterior Creciun Vadim obținând posibilitatea reală de a se folosi și a dispune de acest bun după bunul său plac.

Examinând declarațiile părții vătămate și a martorilor audiați, se constată că acestea demonstrează cu certitudine consecutivitatea evenimentelor și demonstrează vinovăția inculpatului Creciun Vadim.

Din conținutul înregistrărilor convorbirilor efectuate între Lazarencu Ala și Creciun Lilia se confirmă faptul că inițial Creciun Vadim și Lazarencu Ion s-au aflat în relații de încredere, chiar prietenești.

Acuzarea atestă corectă poziția primei instanțe care a apreciat critic afirmațiile inculpatului precum că a achitat părții vătămate suma de 40 000 euro, deoarece corect s-a dovedit că: faptul transmiterii banilor nu a fost fixat printr-un careva act; martorul apărării Urechean Victor, a confirmat că nu a văzut momentul transmiterii banilor către Lazarencu Ion.

Mai mult, acuzarea consideră că instanța de apel în mod greșit a analizat și apreciat circumstanțele relatate de martorul Urechean Victor, or, la o analiză minuțioasă a celor relatate, rezultă că banii erau în bancnote de 100 euro și încăpeau în buzunar. Astfel în momentul ieșirii lui Creciun Vadim din casa lui Lazarencu Ion acesta putea să fi pus pachetul cu bani în buzunar fără să fie depistat și văzut de către Urechean Victor.

Totodată, corect a fost respinsă afirmația apărării că *”...nu era necesară întocmirea unei recipise de transmitere a banilor...”*, drept o afirmație eronată și neîntemeiată, or, la acel moment între părți deja se iscase un conflict și lipsa unei recipise pare a fi cel puțin naivă.

Acuzarea este de acord că inculpatul Creciun Vadim a acționat cu intenție directă, la momentul întocmirii procurilor avea drept scop însușirea imobilului, neavând de gând să-și îndeplinească angajamentul asumat.

Astfel, prin acțiunile sale inculpatul imediat a înstrăinat apartamentul soției sale, ca ulterior aceasta să-l înstrăineze către SA „Electrosistem”.

Potrivit certificatului eliberat de către ÎS Cadastrul, xxxxx la moment aparține lui Varvariuc Oleg și Varvariuc Ludmila în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.1617 din 26 martie 2014 și este ipotecat la BC „Mobiasbancă” SA în baza contractului de ipotecă nr.6862 din 14 octombrie 2015, or, inculpatul nu a prezentat careva acte, care ar demonstra deținerea unei afaceri în Ucraina, despre acest fapt nu i-a prezentat niciodată părții vătămate actele doveditoare, iar imobilul sau banii nu au fost restituiți cu rea credință pe parcursul mai multor ani, deși inculpatul avea această posibilitate reală, devenind ulterior proprietar al imobilului după răscumpărarea de la SA „Electrosistem”, iar apoi vânzându-l lui Vacarciuc și încasând banii.

În aceeași ordine de idei, acuzarea consideră corectă concluzia primei instanțe cu privire la faptul că inculpatul Creciun Vadim nu a depus nici un efort pentru a desfășura o afacere comună așa cum a fost înțelegerea inițială, să restituie imobilul în litigiu sau costul acestuia.

Referitor la cererea de restituire a împrumutului din 27 mai 2013 prezentată de către avocatul inculpatului în cadrul susținerilor verbale, acuzarea consideră că, aceste înscrisuri nu o pot fi luate în considerație deoarece partea vătămată Lazarenco Ion a invocat faptul că nu s-a adresat în judecată către Creciun Vadim privind încasarea datoriei prin intermediul avocatului Mînzat Valerian, dar către o altă persoană, care era dator pentru procurarea automobilului de model Mercedes; martorul Lazarenco Angela a confirmat că ei au oferit împuterniciri avocatului Mînzat Valerian pe alt caz, în legătură cu cazul lui Melnic Vasili care a furat autobuzul de la ei; mai mult, partea vătămată a prezentat copia hotărârii la acțiunea lui Lazarenco Ion contra lui Melnic Vasile privind încasarea prejudiciului.

Urmare a celor expuse, analizând probele administrate instanței de judecată, acuzarea consideră, că acestea confirmă comiterea de către Creciun Vadim a infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, conform calificării efectuate în baza actului de învinuire, or, prin probele cercetate s-a dovedit că inculpatul nu și-a realizat obligațiile asumate o perioadă îndelungată de timp, iar careva motive întemeiate ce l-ar fi împiedicat ași îndeplini angajamentele nu au fost aduse; din momentul intrării în posesia bunului imobil, Creciun Vadim a dispus de timp și cât și de posibilități reale a executa angajamentele asumate, de a restitui părții vătămate prejudiciul cauzat.

Mai mult, acuzarea consideră că instanța de apel nu a ținut cont de cronologia acțiunilor inculpatului în realizarea planului infracțional, prin probele cercetate s-a dovedit că doar la scurt timp după intrarea în posesia/proprietatea imobilului ce aparține lui Lazarenco Ion, inculpatul Creciun Vadim îl înstrăinează soției sale Creciun Lilia, ca și aceasta la scurt timp să îl înstrăineze unor terțe persoane.

Prin urmare, acuzarea consideră că de către instanța de apel nu a fost sesizat faptul că scopul urmărit de către inculpatul Creciun Vadim la încheierea acestor tranzacții era doar unul - de a ascunde urmele infracțiunii sale și de a face imposibil returnarea imobilului părții vătămate, în caz contrar ar fi inexplicabilă vinderea repetată la scurt timp a acestui imobil.

**6.** Asupra recursului declarat a prezentat referință avocatul Moldovan Gabriela în numele inculpatului Creciun Vadim, care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece acțiunile inculpatului nu constituie o faptă prejudiciabilă, acesta acționând strict în ramura relațiilor civile.

**7.** Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond

și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Recurentul invocă în recursul său temeiul prevăzut de pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

În sensul cerințelor art.414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În corespundere cu art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Conform art.385 alin.(1) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea.

În corespundere cu art.101 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Potrivit art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Însă, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate și în acest context Colegiul penal lărgit ține să menționeze următoarele.

În primul rând, instanța de apel a dispus casarea sentinței de condamnare și a pronunțat o nouă hotărâre prin care a dispus achitarea lui Creciun Vadim de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, însă în motivarea soluției sale a indicat că, „...procurorul la pus sub învinuire pe Creciun Vadim, incriminându-i comiterea pretinsei fapte infracționale de escrocherie, deși însuși ordonanța de punere sub învinuire din 28 februarie 2014 (f.d.193-194 Vol. I) și rechizitoriului din data de 05 martie 2014 (f.d.205-220 Vol. I), de către procuror nu au fost concretizate toate circumstanțele în care se pretinde a fi comisă infracțiunea, astfel că întreaga învinuire este abstractă, ambiguă și neclară, imprecisă și contradictorie, iar în cele din urmă faptele incriminate lui Creciun Vadim s-a adevărit că nu întrunesc toate elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie, concluzie care reiese chiar nemijlocit din probatoriul administrat de procuror, dar și însuși din formularea

învinuiri”.

La fel, instanța de apel a indicat în motivarea soluției sale că, „...nu a fost adevărit faptul dobândirii acestui apartament de către inculpat, de vreme ce conform contractului de vânzare-cumpărare nr.10910, din 07 iulie 2011, inculpatul acționând din numele lui Lazarenco Ion și Lazarenco Angela a vândut lui Creciun Liliana imobilul dat...”, iar ulterior a indicat că, „...conform contractului de vânzare-cumpărare din 17 august 2011, încheiat între Creciun Vadim, Creciun Liliana și SA „Electrosistem” se atestă vânzarea imobilului dat la prețul de 50 000 euro”.

Astfel, instanța de recurs reține că motivarea deciziei instanței de apel sub aceste aspecte este divergentă.

În al doilea rând, la adoptarea deciziei sale, instanța de apel nu a elucidat dacă procurile au fost întocmite de soții Lazarenco pentru gajarea bunului imobil sau vinderea acestuia, or, în decizia instanței este indicat că „...partea vătămată Lazarenco Ion, cât și soția acestuia au întocmit benevol procurile generale pe numele inculpatului, privind gajarea imobilului cu numărul cadastral xxxxx situat în xxxxx...” după care este indicat că „...imobilul în litigiu a fost înstrăinat de către Creciun Vadim, anume cu acordul și în baza unei procuri, eliberate legal, de către proprietarii imobilului, Lazarenco Ion și Lazarenco Angela...”, „...martorul Lazarenco Angela a comunicat că au convenit asupra vânzării apartamentului către inculpat...”.

Astfel, în contextul celor două puncte indicate supra, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că, motivarea hotărârii judecătorești trebuie realizată într-o manieră clară și coerentă, întrucât, pe de o parte, este indispensabil necesară pentru controlul exercitat de jurisdicția ierarhic superioară, iar pe de altă parte, constituie, pentru părțile litigante, o garanție împotriva arbitrariului, furnizându-le dovada că cererile și mijloacele lor de apărare au fost riguros analizate.

Motivarea hotărârii reprezintă un element de transparență a justiției inerent oricărui act jurisdicțional, iar hotărârea judecătorească este rezultatul unui proces logic de analiză științifică a pretențiilor deduse judecății, dispozițiilor legale incidente și probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului, urmare a unui raționament logico-juridic care se reflectă în motivarea acesteia.

Conform jurisprudenței CtEDO, expuse în cazurile aplicării art.6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs. (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia. (Hirvisaari c. Finlandei, (2001) § 30).

În al treilea rând, instanța de recurs reține că, în decizia adoptată, instanța de apel a indicat probele cercetate în ședința de judecată în prima instanță și suplimentar în ședința instanței de apel, însă nu le-a supus unei verificări minuțioase și obiective a fiecărei probe separat sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței și veridicității, iar toate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Or, conform prevederilor art.art.100 alin.(4), 101 alin.(1) - (4) Cod de procedură penală, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea

veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor.

Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedeele probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera statistic probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Astfel, concluziile instanței de apel formulate poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, iar așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere și aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție.

Potrivit prescripțiilor art.414 Cod de procedură penală, judecând apelul, instanța de apel verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul constată că în speța discutată și-a găsit confirmare temeiul invocat de recurent și prevăzut în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, „decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art.art.93, 95, 101 Cod de procedură penală și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, argumentând clar concluziile sale, ținând cont de motivele expuse în pct.7 din prezenta decizie.

**8.** În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

### **DECIDE :**

Se admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2018, în cauza penală în privința lui *Creciun*

*Vadim xxxxx* și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la 17 ianuarie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico